

КУЛЬТУРА 8

Лекція #7:

Український традиційний одяг

ПЕРЛИНИ НАРОДЖУЮТЬСЯ
ЗІ СКАРБУ РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Міся Гурменюк МБІ РД, З ЧЕРНІВЦЬОБІ / Ірина Коваленко МБІ РД, З ЖИТОМІРЦЬОБІ
Олена Цибулська МБІ РД, З ЖИТОМІРЦЬОБІ / Марія Галаганець МБІ РД, З ВІСЬОБІ

ДахаБраха український гурт

МУЗЕЙ ІВАНА ГОНЧАРА +20
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР НАРОДНОЇ КУЛЬТУРИ

www.honchar.org.ua

Сорочка

- ❖ Переважно з лляного полотна.
- ❖ Прикрашені вишивкою.
- ❖ Чому вишивка?
- ❖ в давнині щоб матерія не сіпалася (does not fray or come apart) підгинається ковнір та рукави а опісля шиємо їх. Українці та інші уживали це шиття щоб декоративно оздобити кінець рукава чи ковнір, а опісля почали оздоблювати більше та більше сорочки, щоб надати індивідуальний характер сорочці.

Сорочка

- ❖ Сорочка жіноча довша, іноді по кістки (ankle length), з багатими вишитими рукавами та ковніром.

Сорочка

- ❖ Мужеська сорочка довга, повища колін.

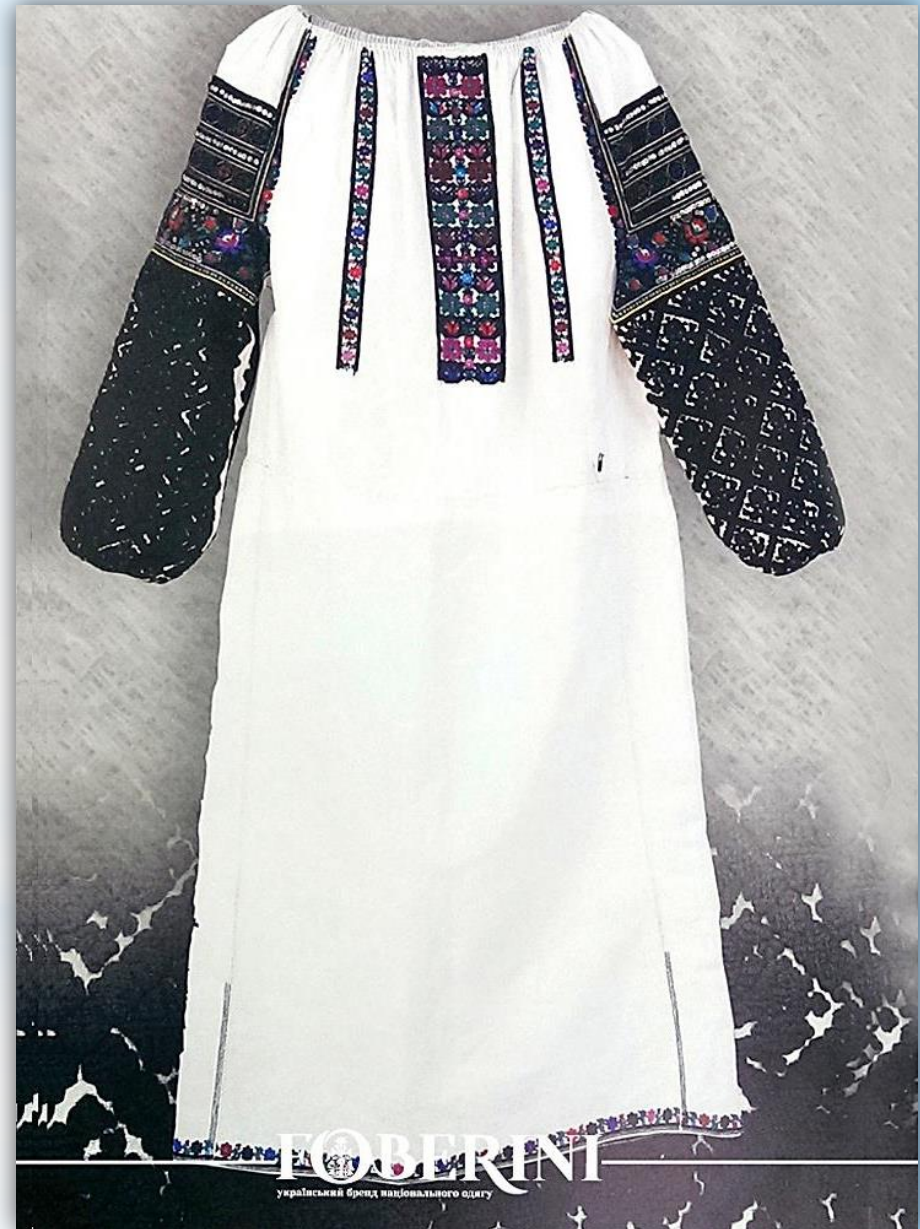
❖ Переважно з вишитим тонким ковніром, вишитою широкою пазухою вздовж середини грудей, та закінченням рукавів.

Одежа нижчої частини тіла

Жіноча

- ❖ Довга робоча жіноча сорочка (ллянна)

❖ Навеха вбирали спідницю, або запаску зроблену із тканого матерялу або фарбованого лляного полотна якого прикрашали вибійкою або вишивкою

➤ запаска прикрашена вибійкою

➤ Івано Франківськ запаска

❖ Наверху з переду фартушок

➤ фартушок, Тернопіль

► **полісся**

Photo by Bof

- ❖ У свята, часто носили плахту замість запаски (2 чотирикутні тканиня зшиті разом і ношені так що покривали боки)
- ❖ з переду фартушок.

➤ плахта, Полтава.

❖ Крайка або пояс, тканий і дуже кольоровий

➤ Черкащина.

Photo by Bohdan Posh

Photo by Bohdan Posh

Одежа нижчої частини тіла Чоловіча

- ❖ Чоловіки переважно носили довгі лляні штани, а взимку вовняні.
- ❖ Переважно колір білий, теж червоний, малиновий, чорний.

➤ Іван Леньо, (Козак Систем) Гуцульщина.

❖ Після початку козаччини, шаравари були популярним вбранням в центральні Україні.

➤ Олег Скрипка (ВВ), козацький стрій Полтавщини

❖ Підперезання переважно тканими
вовняними поясами/крайками

❖ В горах, пояси з
широкої шкіри,
називалися
чересами

Верхня одежа

- ❖ Чоловіки переважно носили легкі безрукавники
- ❖ Зимом, важкі кожухи з баранячої шкіри з рукавами
- ❖ Сердак або свита – тканий із грубого сукна
- ❖ Кожух –
- ❖ Керсетка – подовжена безрукавка з вовни, бавовни або шовку
- ❖ Кептар – короткий кожух з овечого хутра

**Фото 7. Бойківщина.
Вишита безрукавка "кожуше".
Поч. XX ст. с.Лецівка Рожнятівського р-ну
Івано-Франківської обл.
Фото І.Свійонтек 2003 р.**

Накриття голови

- ❖ Неодружені дівчата заплітали коси і не накривали ГОЛОВИ

- ❖ Волосся підтримували опаскою
- ❖ Коси прикрашали стрічками

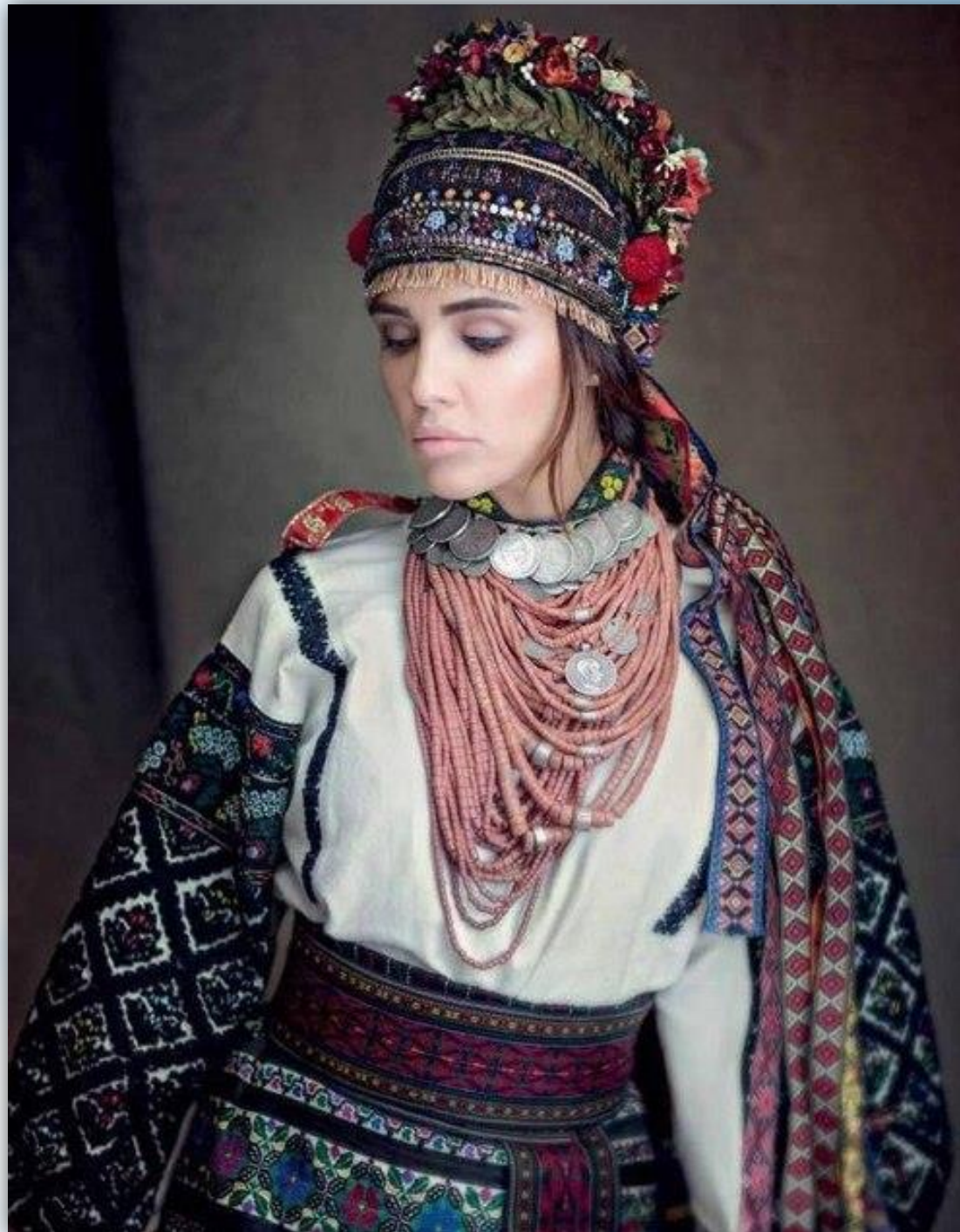
❖ Молодиці
(жонаті жінки)
накривали
голову
наміткою,
очіпком чи
хусткою

➤ Харківщина

❖ кожна
частина
України
мала свої
стилі
ношення
накриття на
голову.

➤ Тернопільщина

➤ Львівщина

➤ північна Київщина

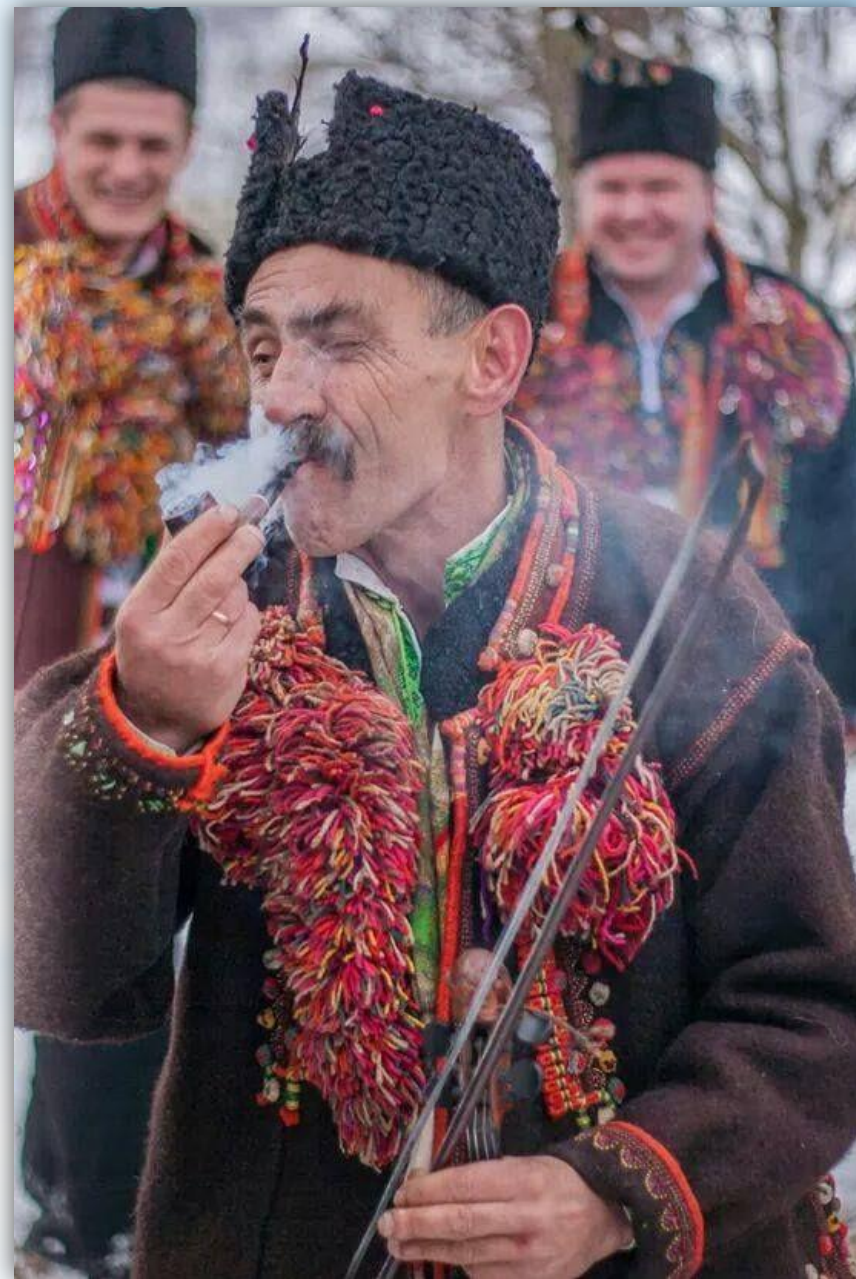
Накриття голови

- ❖ Чоловіки переважно носили солом'яний бриль.

❖ Зимою смушові шапки

❖ Козаки носили смушову шапку із шликом.

- ❖ В Карпатах на західних землях гуцули вбирають крисаню – прикрашений вовняний капелюх з брилем.

karpatskij-suvenir.prom.ua

Взуття

- ❖ Личаки, найстарша форма взуття, плетені із кори дерев, стебел або шкіри накриття ніг

❖ Постоли – подібні до личаків, але зі шкіри

❖ Чоботи, чорні чи червоні з високими халявами (knee boots)

❖ жіночі черевики і чобітки із високими закаблуками (heels)

